

framställning i detta syfte få räkna på gunstbenäget medhåll. Likaså är förhållandet med åtgärder för boskapsskötselns befrämjande i Ladogatrakten. Allt har härintills blifvit koncentreradt omkring Wiborg till ringare nytta för den vidsträckta inre och nordligare landsbygden, som nära nog saknar allt. Förhållandet torde måsta ändras, hvarom jag i sinom tid hoppas kunna hemställa.

Med fortfarande aktning och vänskap tecknar jag min

10

Högtärade Broders
uppriktigt tillgifne
Chr. Oker-Blom

Wiborg d. 1. September 1866.

616 S. H. ANTELL – J. V. SNELLMAN 8.IX 1866
HUB, JVS handskriftssamling

Min Värdaste Broder!

20

Då jag senast tillskref Dig var jag mycket sorgbunden, ty kyla och dusk hade en längre tid lägrat sig öfver oss och utsigterne voro mörka med afseende å årets skörd. Sen dess har, pris vare den Högste, allt gestaltat sig oändeligen mycket bättre, än man då vågade hoppas, – ja vi böre kunna säga: att vi fått ett godt år. Alltsen mitt till Dig aflåtna senaste väderleks telegramm, hafva vi haft det för sädesmognaden och höst-sådden mest gynsamma väder. Rågen är öfverallt inbergad och vårsåden på de flesta ställen också redan skuren. Poteterna hafva växt braf, och tills dato ej visat symptomer af någon farsot. Rågen är vigtig, till och med 15 L⁸ per tunna, och brödet blir hvitt och smakligt. – Af allt torde

30

hönaringen utfallit minst gynsamt – man säger 1/4 mindre än förlidet år, då den var medelmåttig – men i alla fall lærer den komma att förslå. Man skulle derföre nu böra kunna tro, att vi, med visthusen fulla och hö till på köpet, också borde kunna lefva, men så förunderlig har verlden blifvit, att detta ej är fallet. Vår enorma skuldsättning ifrån de

40

många föregående missvexterne, den fabelaktiga penningebrist, som öfver allt råder, i förening med brist på arbetsförtjenst å våra industriela inrättningar samt afsättningens stagnation på Ryssland – allt detta gör oss i närvarande stund mycket bekymrade för vår existens och ger Dig troligen oändeligen mycket myror i hufvudet. Dagligen ingå till mig ganska nedslående underrättelser om det van – att icke säga rampris, hvartill rågen fallit. I Karelen har, på auktioner för privat skuld, köpts råg för 9 mark tunnan. I Joensuu utbjudes den för 10. men här ännu för 14 å 12 m(ark) per t(unna).

50

Huru nu förekomma att icke folket blir utplundradt? Enligt min ringa förmåga att bedöma denna vår ställning, skulle jag anse detta kunna ske på 3 sätt:

1:o att styrelsen tillåter allmogen, eller jordägarene i allmänhet, att betala alla förfallna lån till kronan, äfvensom ränte rester, med *spannmål*; men härigenom fås ej penningar i landet och säden kommer att gå för vanpris; hvarföre jag skulle anse, antingen,

2:o) att Kronan uppköper säd af allmogen till skäligt pris och upplägger det i sine och för ändamålet upphyrande magasin, hvarefter Kronan nästkommande vår kan försälja säden åt allmogen, eller ock att Kronan

3:o) lånar penningar åt trafikerande, emot ränta och 9 månader återbetalning, på sätt Kellgren begärt, och förbindelse att uppköpa säd af allmogen emot 16 à 18 mark, samt återsälja densamma i vår med skälig vinst.

Emot N:o 2 har jag att anmärka, att ständerne uttalat sig ogillande angående Kronans inblandande i spannmåls handel. Dessutom befarrar jag att kronan möjligen blir liggande med säden i sina magasin till stor förlust.

Min mening vore derföre att 1. och 3. skulle försökas conjuncte. Att gifva allmogen penningar emot hypothek af säd, möter onämnbare svårigheter – ja är nästan overkställbart; ty hvilka funktionärer skola ombesörja hela denna affär? Kronobetjeningen hinner dermed omöjliggen ej. 10

Jag återhemtar derföre, hvad jag i mitt senaste telegramm förordat. Äfven i Joensuu bör något göras, K<ejerliga> Senaten må nu deri besluta huru som helst.

Mycket hade jag ännu att anföra, men hinner nu ej vara vidlyftigare. Med vänskap och utmärkt högaktning städse

Din
tillgifne tjenare
S. H. Antell. 20

Kuopio den 8 Sptbr 1866.

617 J. V. SNELLMAN – S. H. ANTELL 10.IX 1866

ÅAB, Tjusterbysamlingen

Käre Broder.

Telegrammet angående lån åt Kellgren har jag erhållit. 30

Kan Banken gifva pengar, må så vara. Men i öfrigt finnas sådane icke, och statsmedel vore i min tanke sålunda icke heller väl använda.

Kunna pengar för ändamålet umbäras, vore bättre att tillåta allmogen hypothisera spannmål i sockne-magasinerna och derpå gifva försträckningar.

Härom har jag skrifvit äfven till Uleåborg och var beredd att skrifva till Dig, då telegrammet anlände.

Ännu en sak: är möjligt att låta den del af kronoresterna betalas i spannmål, som vederbörande varit berättigade att i spannmål erlägga, om det skett i tid? – Om så är, haf godheten hemställa derom. 40

Gud vare lof för årsvexten der borrrta. Största nöd är dock så undan. Men motses kan, att arbete ännu blir knappt och födan för arbetaren. Hvad är att göra.

Omöjligt är att så fortsätta. Mera med nästa. Emellertid glöm ej med underrättelser och goda råd

Din
Vän och Broder
Joh. Vilh. Snellman 50

Helsingfors den 10 Sept. 1866.